

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีการวิจัยที่ใช้

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามพรรษา วุฒิการศึกษา สมณศักดิ์ และตำแหน่งการปกครอง โดยตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีพรรษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีสมณศักดิ์แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน และพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งการปกครองแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2552 จาก 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอปักธงชัย อำเภอปากช่อง อำเภอพิมาย และอำเภอประทาย จำนวน 340 รูป ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) จำแนกเป็นพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและอำเภอ 10 รูป ระดับตำบล 42 รูป และระดับเจ้าอาวาส 288 รูป โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา ถึงพระสังฆาธิการในเขตจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือจากพระสังฆาธิการในเขตจังหวัดนครราชสีมาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากพระสังฆาธิการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมุติฐานโดยการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็น

5.2 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเป็น 7 ตอน ดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอผลการศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพรรษาระหว่าง 1 –20 พรรษามากที่สุด (ร้อยละ 31.7) รองลงมา มีพรรษาตั้งแต่ 31 พรรษาขึ้นไป (ร้อยละ 26.3) ด้านวุฒิการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 29.7) รองลงมา ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 26.5) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 20.6) ด้านสมณศักดิ์ พบว่า ไม่มีสมณศักดิ์มากที่สุด (ร้อยละ 42.5) รองลงมา เป็นพระครูสัญญาบัตร (ร้อยละ 37.8) ด้านตำแหน่งการปกครอง พบว่า เป็นเจ้าอาวาสมากที่สุด (ร้อยละ 84.5) รองลงมา เป็นเจ้าคณะตำบล (ร้อยละ 12.8)

5.2.2 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ และด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท และด้านการให้ความร่วมมือ

ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการรับฟังปรึกษาหารือและเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

5.2.2.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร รองลงมา ได้แก่ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร และให้ข้อมูลข่าวสารการเปิดสอนวิชาต่างๆ ของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป

5.2.2.2 ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้คำปรึกษาในทิศทางการพัฒนาวิทยาเขต รองลงมา ได้แก่ การให้คำปรึกษาในกิจกรรม/โครงการของวิทยาเขต ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เสนอแนะแนวทางในการจัดหาทุนเพื่อจัดกิจกรรมของวิทยาเขตและเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การให้คำปรึกษาในการกำหนดนโยบายของวิทยาเขต

5.2.2.3 ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 11 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาในวิทยาเขต จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาร่วมกับวิทยาเขต และสนับสนุนวิทยาเขตในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การจัดหาที่พักอาศัยให้แก่นิสิต และควบคุมดูแลการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต

5.2.2.4 ด้านการให้ความร่วมมือ พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา และการจัดหาทุนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ร่วมมือกับวิทยาเขตในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.2.2.5 ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป รองลงมา ได้แก่ เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารงานในวิทยาเขต เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการสภาวิทยาเขต และส่งเสริมวิทยาเขตในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของวิทยาเขต

5.2.3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามพรรษา

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีพรรษาแตกต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพระสังฆาธิการที่มีพรรษาดั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยพระสังฆาธิการที่มีพรรษาดั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้

5.2.3.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพระสังฆาธิการที่มีพรรษาดั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสังฆาธิการที่มีพรรษาดั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬา

5.2.3.5 ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพระสังฆาธิการที่มีพรรษาตั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสังฆาธิการที่มีพรรษาตั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา เช่นเดียวกัน

5.2.4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

5.2.4.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 4 การให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป ข้อที่ 8 การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาระหน้าที่วิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป ข้อที่ 9 การให้ข้อมูลข่าวสารการเปิดสอนวิชาต่างๆ ของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร และข้อที่ 10 การให้ข้อมูลข่าวสารการเปิดสอนวิชาต่างๆ ของวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป โดยทั้ง 4 ข้อ พบว่า พระสังฆาธิการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนข้อที่เหลือพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.4.2 ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.4.3 ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 ส่งเสริมให้ภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาในวิทยาเขต ข้อที่ 3 สนับสนุนวิทยาเขตในการทำกิจกรรมต่างๆ ข้อที่ 5 การสนับสนุนการจัดให้ทุนการศึกษาแก่นิสิต และข้อที่ 9 การอำนวยความสะดวกแก่นิสิตในการเดินทางมาเรียน โดยทั้ง 4 ข้อพบว่า พระสังฆาธิการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนข้อที่เหลือพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.4.4 ด้านการให้ความร่วมมือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.4.5 ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ข้อคือการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป โดยพระสังฆาธิการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาสูงกว่าพระสังฆาธิการที่จบการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนข้อที่เหลือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาคำถามในแต่ละด้านเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

5.2.5.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของ

พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ ทั้งโดยรวมและเป็นรายชื่อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5.2 ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ ทั้งโดยรวมและเป็นรายชื่อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5.3 ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ ทั้งโดยรวมและเป็นรายชื่อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5.4 ด้านการให้ความร่วมมือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อการร่วมมือกับวิทยาเขตในการอำนวยความสะดวกด้านที่พักของนิสิต มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการที่ไม่มีสมณศักดิ์มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีสมณศักดิ์ ส่วนข้อที่เหลือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5.5 ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพุทธศาสนาของวิทยาเขต มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการที่ไม่มีสมณศักดิ์มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีสมณศักดิ์ ส่วนข้อที่เหลือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.6 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งทางการปกครอง โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบลและระดับเจ้าอาวาส และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท ด้านการให้ความร่วมมือ และด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารและด้านการให้ความร่วมมือ พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

2) ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทและการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

เมื่อนำมาพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

5.2.6.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร ข้อที่ 3 ให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร ข้อที่ 4 ให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป ข้อที่ 5 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร ข้อที่ 7 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร และข้อที่ 12 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป ส่วน 6 ข้อที่เหลือ ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้อที่ 1 “การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 3 “การให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 4 “การให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 5 “การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 7 “ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 12 “ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

5.2.6.2 ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง ในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานของวิทยาเขตและข้อที่ 8 เสนอแนะแนวทางการพัฒนานิสิตแก่วิทยาเขต ส่วน 10 ข้อที่เหลือ ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้อที่ 1 “ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานของวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 8 “เสนอแนะแนวทางการพัฒนานิสิตของวิทยาเขต” พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.6.3 ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และระดับเจ้าอาวาส เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย ข้อที่ 2 ส่งเสริมให้ภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาในวิทยาเขต ข้อที่ 4 มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขต ข้อที่ 5 การสนับสนุนการจัดให้ทุนการศึกษาแก่นิสิต ข้อที่ 6 การจัดหาที่พักอาศัยให้แก่นิสิต ข้อที่ 7 การควบคุมดูแลการปฏิบัติตนของนิสิต ข้อที่ 8 ควบคุมดูแลการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต ข้อที่ 9 อำนวยความสะดวกแก่นิสิตในการเดินทางมาเรียน ข้อที่ 11 ส่งเสริมโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนและข้อที่ 12 จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาร่วมกับวิทยาเขต ส่วนข้อที่เหลือ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้อที่ 1 “มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย” พบว่าพระสังฆาธิการ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 2 “ส่งเสริมให้ภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาในวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 4 “มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขต” พบว่าพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 5 “การสนับสนุนการจัดให้ทุนการศึกษาแก่นิสิต” พบว่าพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 6 “การจัดหาที่พักอาศัยให้แก่นิสิต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 7 “การควบคุมดูแลการปฏิบัติตนของนิสิต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 8 “ควบคุมดูแลการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต” พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อที่ 9 “อำนวยความสะดวกแก่นิสิตในการเดินทางมาเรียน” พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อที่ 11 “ส่งเสริมโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน” พบว่าพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 12 “จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาร่วมกับวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

5.2.6.4 ด้านการให้ความร่วมมือ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการ

จัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ร่วมมือกับวิทยาเขตในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ข้อที่ 6 ร่วมมือควบคุมดูแลการปฏิบัติตนของนิสิต ข้อที่ 7 ร่วมมือควบคุมดูแลการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต ข้อที่ 11 การจัดหาทุนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา และข้อที่ 12 สนับสนุนคณะกรรมการจัดหาทุนพัฒนาวิทยาเขต ส่วนข้อที่เหลือพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้อที่ 1 “ร่วมมือกับวิทยาเขตในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ” พบว่าพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 6 “ร่วมมือควบคุมดูแลการปฏิบัติตนของนิสิต” พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อที่ 7 “ร่วมมือควบคุมดูแลการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 11 “การจัดหาทุนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 12 “สนับสนุนคณะกรรมการจัดหาทุนพัฒนาวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

5.2.6.5 ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระ

สังฆาธิการระดับตำบล และระดับเจ้าอาวาส เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารงานในวิทยาเขต ข้อที่ 2 เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการสภาวิทยาเขต ข้อที่ 3 การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่พระภิกษุสามเณร ข้อที่ 4 การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป ข้อที่ 5 มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิทยาเขต ข้อที่ 8 มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของวิทยาเขต ข้อที่ 10 ส่งเสริมวิทยาเขตในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ข้อที่ 11 มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขต และข้อที่ 12 มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนในการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่เหลือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe เฉพาะคู่ที่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้อที่ 1 “เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารงานในวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 2 “เห็นชอบผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการสภาวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 3 “การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่พระภิกษุสามเณร” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 4 “การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อวิทยาเขตแก่บุคคลทั่วไป” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 5 “มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิทยาเขต” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 8 “มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของวิทยาเขต” พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อที่ 10 “ส่งเสริมวิทยาเขตในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 11 “มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขต” พบว่าพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

ข้อที่ 12 “มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนในการจัดการศึกษา” พบว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส

5.3 อภิปราย

5.3.1 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสังฆาธิการมีความรู้สึกว่า มีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัย มีเพียงคณะสงฆ์ระดับจังหวัดและในเขตอำเภอเมืองบางส่วนเท่านั้น ที่มีการประสานความร่วมมือที่ดีต่อกัน นอกจากการมีส่วนร่วมในการจัดหาทุนในการจัดการศึกษาและพัฒนาอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ดังนั้น พระสังฆาธิการส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาแผนกนักธรรม และแผนกบาลีภายในวัดมากกว่า ซึ่งจากการศึกษาของสมบุรณ์ ดันยะ และพิทักษ์ไท เทพนอก พบว่า เจ้าอาวาสในจังหวัดนครราชสีมาปฏิบัติบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งในภาพรวมและเมื่อจำแนกเฉพาะกลุ่มพระสงฆ์และกลุ่มประชาชน โดยปฏิบัติบทบาทคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา เจ้าอาวาสส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาแผนกธรรม-

บาลี สายสามัญ และอุดมศึกษามากที่สุด ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรม เจ้าอาวาสจัดบริเวณวัดให้สะอาดร่มรื่นให้ประชาชนได้เข้ามาทำจิตใจให้สงบมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ของเจ้าอาวาส ในมาตราที่ 37 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ 4 ด้านคือ บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีอยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ และให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล

สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาของวิทยาเขตแก่ภิกษุสามเณร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารการจัดการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาเขตนครราชสีมา แก่ภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไปมากขึ้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากมีพระสังฆาธิการจำนวนมากที่ได้เข้ามาศึกษาอยู่ในวิทยาเขต จึงมีบทบาทในการช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยทั้งโดยตรงและทางอ้อม แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของประมวล ต้นยะ และคณะ ที่ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นจริงทั้งภายในและภายนอก พบว่า การประชาสัมพันธ์ผลงานวิทยเขตมีน้อย ทำให้นักเรียน หน่วยงานและบุคลากรทั่วไปไม่รู้จักและคุ้นเคยกับวิทยาเขตน้อย ทำให้การขยายงานดำเนินการไปได้ไม่ด้นัก เนื่องจากมีคนรู้จักน้อย แต่จากการศึกษาของสมบุรณ์ ต้นยะ และพิทักษ์ไท เทพนอก พบว่า เจ้าอาวาสในจังหวัดนครราชสีมาปฏิบัติบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เจ้าอาวาสส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาแผนกธรรม-แผนกบาลี สายสามัญ และอุดมศึกษามากที่สุด ด้านคุณธรรมจริยธรรม เจ้าอาวาสจัดบริเวณวัดให้สะอาดร่มรื่นให้ประชาชนได้เข้ามาทำจิตใจให้สงบมากที่สุด และจากการศึกษาของสมบุรณ์ ต้นยะ และคณะ เช่นเดียวกัน ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ตามการรับรู้ของนิสิตและนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในทางที่ดีในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีการรับรู้ด้านตัวมหาวิทยาลัยในทางดีมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านพุทธศาสนบัณฑิต ด้านอาจารย์และด้านนิสิตตามลำดับ ในด้านตัวมหาวิทยาลัย นิสิตมีการรับรู้ว่าเป็นสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับพระภิกษุสามเณร เปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้ามาศึกษา เป็นแหล่งวิชาการทางพระพุทธศาสนา และเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนาตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ในทางที่ดีระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยมีการรับรู้ด้านตัวมหาวิทยาลัยในทางที่ดีมากที่สุด รองลงมา เป็นด้านพุทธศาสนบ้นทิต และด้านนิติตตามลำดับ ในด้านตัวมหาวิทยาลัย นักเรียนมีการรับรู้ว่าเป็นสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับพระภิกษุสามเณร เปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้ามาศึกษา และเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนาเป็นแหล่งวิชาการทางพระพุทธศาสนา ตามลำดับ ในด้านพุทธศาสนบ้นทิต นักเรียนมีการรับรู้ว่ามีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำด้านจิตใจ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความรอบรู้พระธรรมวินัยดีตามลำดับ

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในอดีตที่ผ่านมาพระสังฆาธิการระดับต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ไม่มีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมากนัก ยกเว้นในกรณีที่มีการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาวิทยาเขต หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาเขตเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากอำนาจหน้าที่การกำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานต่างๆ ยังคงเป็นอำนาจของผู้บริหารและคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารใหม่ให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 แต่ในความเป็นจริงพระสังฆาธิการและชุมชนยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยมาก ซึ่งจากการศึกษาของสายฝน วิบูลรังสรรค์ พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีลักษณะการมีส่วนร่วมในระดับเบื้องต้น ได้แก่ การร่วมรับรู้ รับฟัง และร่วมงาน แต่ในส่วนของการมีส่วนร่วมในระดับสูงสุด ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมประเมิณผล ยังเกิดขึ้นน้อยมาก อีกทั้งการแสดงบทบาทของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายังขึ้นอยู่กับสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด และการศึกษาของัญญาอภิบาลกุล และคณะ พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารและการจัดการศึกษาในปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยจนถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การเสนอแนวทางปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา

5.3.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามพรรษา

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีพรรษาแตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยพระสังฆาธิการที่มีพรรษาตั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการที่มีพรรษาน้อยกว่า 20 พรรษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสังฆาธิการที่มีพรรษาตั้งแต่ 20 พรรษาขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นพระเถระผู้ใหญ่และมีตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์ จึงทำให้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของวิทยาเขตมากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ของเจ้าอาวาสตามที่ปรากฏในมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ข้อที่ 3 คือ เป็นธุระในการจัดการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ และจากการศึกษาของศกุนตลา ทานอกและคณะ พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของนิสิตที่มีพรรษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน โดยนิสิตที่มีพรรษา 16 พรรษาขึ้นไป มีความคิดว่า มีปัญหาต่ากว่านิสิตกลุ่มอื่นๆ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนิสิต ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยนิสิตที่เป็นพระสังฆาธิการมีความคิดว่ามีปัญหาค่ากว่านิสิตที่เป็นพระลูกวัดแลสามเณร

5.3.3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แม้ในระยะหลังจะมีพระสังฆาธิการที่ได้รับการส่งเสริมให้เข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทำให้จบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แต่ก็ไม่ได้ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสมบูรณ์ ดันยะ และคณะ ที่พบว่า นิสิตและนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา แตกต่างกันทุกด้าน โดยนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีการรับรู้ในทางที่ดีสูงกว่านิสิตทุกด้าน นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 และนิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน ในด้านอาจารย์ โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 มีการรับรู้ในทางที่ดีกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 และนิสิตที่ไม่มีพื้นฐานการศึกษาแผนกบาลี มีการรับรู้ในทางที่ดีสูงกว่านิสิตที่มีพื้นฐานการศึกษาแผนกบาลี และจากการศึกษาของธรินธร นามวรรณ พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาควิชาทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

5.3.4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพระสังฆาธิการส่วนใหญ่มองว่า มหาวิทยาลัยสงฆ์เป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาเฉพาะทางที่เน้นการให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนา จึงมองการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาของพระมหาสาทร ญาณวุฑฺฒ โส พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสมณศักดิ์ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 6 ข้อ โดยเจ้าอาวาสที่มีสมณศักดิ์ มีสภาพการบริหารวัดสูงกว่าเจ้าอาวาสที่ไม่มีสมณศักดิ์ สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า พระสังฆาธิการที่มีสมณศักดิ์ส่วนใหญ่จะจำพรรษาอยู่ในวัดขนาดใหญ่ที่มีความพร้อม ทำให้มีสภาพการบริหารวัดสูงกว่าพระสังฆาธิการที่ไม่มีสมณศักดิ์ และเป็นการศึกษาในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาครั้งก่อนๆ ที่จะศึกษาในบริบทที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการวัดโดยตรง จึงทำให้ผลการศึกษาที่ค้นพบไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.3.5 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งการปกครอง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งทางการปกครอง ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 4

ด้าน คือ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท ด้านการให้ความร่วมมือ และด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยพระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการระดับตำบล และระดับเจ้าอาวาส ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสังฆาธิการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดนครราชสีมา จึงทำให้มีบทบาทเข้าไปเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา สูงกว่าพระสังฆาธิการกลุ่มอื่นๆ ซึ่งจากการศึกษาสมบุรณ์ ดันยะ และพิทักษ์ไท เทพนอก พบว่า เจ้าอาวาสในจังหวัดนครราชสีมาปฏิบัติบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งในภาพรวมและเมื่อจำแนกเฉพาะกลุ่มพระสงฆ์และกลุ่มประชาชนโดยปฏิบัติบทบาทคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด รองลงมา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านสาธารณสุขมูลฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา เจ้าอาวาสส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาแผนกธรรมบาลี สายสามัญ และอุดมศึกษามากที่สุด ด้านคุณธรรมจริยธรรมเจ้าอาวาสจัดบริเวณวัดให้สะอาดร่มรื่นให้ประชาชนได้เข้ามาทำจิตใจให้สงบมากที่สุด สำหรับแนวทางในการพัฒนาความมั่นคงของชุมชนบนรากฐานของคุณธรรม ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ปลูกฝังการศึกษา พละนามัย และคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนประกอบสัมมาอาชีพ ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียง มีการประสานงานร่วมมือกับทุก ๆ ฝ่าย เพื่อพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ต้องพัฒนาวัดให้เข้มแข็งเป็นที่พึ่งของประชาชน สร้างศรัทธา ดึงประชาชนเข้าวัดมากขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า พระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากการมีส่วนร่วมสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านการรับฟังปรึกษาหารือ มีส่วนร่วมต่ำที่สุด ซึ่งมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาแนวทางในการส่งเสริมให้พระสังฆาธิการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นต่อไป

2) ในประเด็นที่ผลการศึกษา พบว่า พระสังฆาธิการที่มีพรรษาต่ำกว่า 20 พรรษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยา

เขตนครราชสีมา น้อยในทุกด้านนั้น มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางในการส่งเสริมให้พระสังฆาธิการกลุ่มต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นต่อไป

3) ในประเด็นที่ผลการศึกษา พบว่า พระสังฆาธิการที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และพระสังฆาธิการที่มีสมณศักดิ์ ยังเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของวิทยาเขตนครราชสีมา น้อยนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาแนวทางในการส่งเสริมให้พระสังฆาธิการกลุ่มต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นต่อไป

4) ในประเด็นที่ผลการศึกษา พบว่า พระสังฆาธิการระดับตำบลและระดับเจ้าอาวาส ยังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา น้อยนั้น มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาแนวทางในการส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น เนื่องจากพระสังฆาธิการกลุ่มดังกล่าวถือเป็นบุคลากรกลุ่มใหญ่ของคณะสงฆ์

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาปัจจัยหรือแรงจูงใจที่ทำให้พระสังฆาธิการเข้าหรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

2) ควรทำการศึกษาเชิงลึกให้ได้ข้อมูลพระสังฆาธิการกลุ่มต่างๆ ที่ยังเข้ามาส่วนร่วมในส่งเสริมการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา น้อย ในแต่ละประเด็น เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น